

**МОДЕЛЬНА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
«МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ: ГОБОЙ (ФАХОВИЙ)»
5–9 КЛАСИ
ДЛЯ МУЗИЧНИХ ЛІЦЕЇВ**

*Рекомендовано науково-методичною радою
Державного науково-методичного центру змісту культурно-мистецької освіти
Протокол № 1 від «03» квітня 2026 р.*

**Укладач модельної навчальної програми
«МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ: ГОБОЙ (ФАХОВИЙ)»:**

**ЗАКОПЕЦЬ
Лев Миронович**

викладач відділу духових інструментів, директор Львівського державного музичного ліцею імені С. Крушельницької, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат мистецтвознавства, професор, заслужений діяч мистецтв України

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Модельна навчальна програма «МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ: ГОБОЙ (ФАХОВИЙ)» для 5–9 класів (далі – *модельна навчальна програма*) розроблена для учнів музичних ліцеїв з урахуванням вимог, передбачених Стандартом початкової музичної освіти, що здобувається одночасно з початковою та базовою середньою освітою (наказ Міністерства культури та інформаційної політики України від 29.07.2024 № 524) та Типовою освітньою програмою для 1–9 класів музичних ліцеїв (наказ Міністерства культури України від 29.08.2024 № 616).

Змістом навчального предмета є система теоретичних знань та практичних вмінь, яка забезпечить оволодіння *навичками гри на гобой учнями інструментальних відділів*. Опанування модельної навчальної програми спрямовано на формування в учнів початкових навичок гри на гобой як фахових мистецьких компетентностей, достатніх для продовження навчання на наступному рівні мистецької освіти.

Мета вивчення навчального предмета «МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ: ГОБОЙ (ФАХОВИЙ)» – розвиток фахових компетентностей початкового рівня, а саме:

1) виконавська компетентність: здатність виконувати сольно, зокрема публічно, інтерпретувати музичні твори відповідної складності, провадити самостійно репетиційний процес;

2) музична теоретико-практична компетентність: розвиток музичного слуху, пам'яті, інтелекту – здатність інтонувати, розпізнавати, структурувати, аналізувати, систематизувати, відтворювати, моделювати музичні побудови, здатність практично застосовувати комплекс знань, умінь та навичок з музично-теоретичних предметів;

3) музично-історична компетентність: розуміти, розпізнавати, називати, характеризувати засоби музичної виразності, жанри, форми творів, а також форми і види музичного виконавства.

Відповідно до Стандарту початкової музичної освіти навчальний предмет «МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ: ГОБОЙ (ФАХОВИЙ)» передбачає *формування естетичного досвіду та ціннісних орієнтацій* учня / учениці у процесі його / її активної навчальної музичної діяльності.

Мета навчання досягається через реалізацію таких **завдань**:

- виявлення і розвиток творчого потенціалу учня;
- формування спеціалізованих знань, умінь, навичок, розуміння та ставлення;
- становлення та розвиток ігрового (виконавського) апарату;
- розвиток художньо-образного мислення, музичного інтелекту та музикальності;
- розвиток артистичності та сценічної стабільності;
- виховання навичок самоорганізації та самостійної роботи, розвиток навичок самооцінювання в процесі самостійних занять;

– формування мотивації до систематичного розширення культурного світогляду, фахової творчості, спрямованості на постійне фахове самовдосконалення.

Компетентності, які мають бути сформовані:

Виконавська компетентність:

Знати:

1. Музичні тексти творів навчального репертуару.
2. Спектр виконавських (технічних) прийомів гри.
3. Форми, жанри музичних творів.
4. Особливості виконання поліфонічних творів та творів великої форми.

Уміти:

1. Відтворювати та інтерпретувати музичні твори відповідно до їхніх стильових та жанрових особливостей.
2. Дотримуватися під час виконання визначених в музичному тексті вимог до звуковедення, темпів, агогіки та інших засобів музичної виразності.
3. Читати з листа тексти програмних творів.
4. Самостійно розбирати та опрацьовувати програмні музичні твори.
5. Впевнено поводитися на сцені.
6. Застосовувати всі можливі засоби музичної виразності для донесення до слухача художньо-образного змісту виконуваного музичного твору.
7. Виявляти, аналізувати причини власних виконавських проблем.

Мати навички:

1. Технічного виконання програмних творів.
2. Точного застосування штрихів, звукових градацій, темпових змін та образно-емоційних прийомів відповідно до нотного тексту під час виконавства.
3. Слухового контролю в самостійній репетиційній роботі.
4. Самостійного розбору музичних творів з дотриманням аплікатурних, штрихових та стильових вимог.

Розуміти:

1. Жанрові та стильові особливості програмних творів.
2. Нотний запис як систему, що фіксує неабсолютні засоби музичної виразності, які можуть різнитися у творах різних композиторів, епох або жанрів.
3. Можливості виконавської інтерпретації музичних творів.
4. Можливості власного виконавського поступу та свої виконавські перспективи.
5. Способи подолання власних виконавських труднощів.
6. Необхідність подальшого навчання на наступному рівні мистецької освіти.

Ставлення:

1. Проявляє ініціативу щодо власної виконавської активності.
2. Співпрацює з викладачем задля досягнення власних результатів навчання та навчального прогресу.
3. Усвідомлює себе представником професійного музичного середовища.

Музична теоретико-практична компетентність:

Знати:

1. Основні музично-теоретичні поняття та явища, відповідно до змісту навчального предмета.
2. Норми нотного письма.
3. Будову музичної тканини на рівні музичної фонетики (музичний звук і типи співзвуч, їхню класифікацію, структуру, властивості, вживання).
4. Будову музичної тканини на рівні елементарної музичної морфології (звукоряди, строї, види ладової, тональної, метричної, ритмічної організації музичних звуків).
5. Будову музичної тканини на рівні елементарного музичного синтаксису, принципи утворення різних музичних побудов, визначення форм (видів періоду, його складових елементів, простих і складних 2 – 3 частинних форм, рондо, варіацій, сонатної форми).

Уміти:

1. Простежувати використання та класифікувати певні фонетичні та морфологічні елементи музичної тканини (ладів, звукорядів тональностей, співзвучь та їхніх сполучень тощо) та елементи музичного синтаксису у музичних зразках, розрізняти графічні схеми основних музичних форм.
2. Оперувати вивченою музичною термінологією.

Мати навички:

1. Чистоти інтонування під час виконання музичних текстів.
2. Елементарного гармонічного аналізу музичних побудов визначеної модельною навчальною програмою складності.
3. Визначення структурних елементів музичної тканини твору на рівні її фонетичної, морфологічної будови, синтаксису.

Розуміти:

1. Необхідність застосування елементарного логічно-аналітичного осмислення вивчених музичних творів на рівні елементів музичної мови, будови музичної тканини, музичного синтаксису.
2. Важливість музично-теоретичних знань та умінь для роботи з творами при формуванні виконавської компетентності.
3. Музику як вид мистецтва з особливою музичною мовою та її складовими; основи музичних форм як виразу структури музичних творів.
4. Можливості застосування засвоєних теоретично-практичних знань та навичок у своїй творчій діяльності.

Ставлення:

1. Позитивно і творчо підходить до використання музично-теоретичних знань, умінь і навичок як інструментарію у своїй практичній діяльності.
2. Бути зацікавленим/ною у теоретичному аналізі музичних творів з метою їх якісного виконання.
3. Формує та обґрунтовує ціннісне ставлення до музичних явищ з урахуванням набутого досвіду.

Музично-історична компетентність:

Знати:

1. Визначальні ознаки музичного мистецтва на рівні видів, родів, жанрів, музичних форм та засобів їх втілення; основні епохи українського та світового музичного мистецтва відповідно до змісту навчального репертуару.

Уміти:

1. Вербально характеризувати музичні твори, здійснювати огляд епохи, життєтворчості композиторів з доцільним і правильним застосуванням музично-історичної термінології.

2. Ілюструвати голосом фрагменти музичних творів, що вивчені за програмою або опановані самостійно.

3. Співвідносити, проводити паралелі, аргументувати приналежність і характерні риси творів із власних виконавських програм з фахового інструмента з відповідним навчальним матеріалом музично-історичного напрямку.

Мати навички:

1. Різних стратегій слухання (аудіювання) музичного твору з нотним текстом і без нього.

Розуміти:

1. Провідні стильові особливості музики різних епох та їх лінійну послідовність в межах опанованого змісту навчання (програмовим вимогам).

2. Співвідношення типових ознак жанрів та варіантів їхнього втілення у конкретних музичних творах.

3. Необхідність музично-історичних знань, умінь та навичок для власної виконавської та іншої творчої діяльності.

Ставлення:

1. Здійснює оцінні спостереження та висловлює свою думку щодо вивчених / прослуханих музичних творів.

2. Усвідомлює гобойну спадщину як самодостатній складник світової музичної культури.

3. Аргументує індивідуальні вподобання серед музичних творів, що є прикладами певних музичних жанрів, творчості композиторів, стилів, мистецьких епох.

4. Усвідомлює важливість формування індивідуальної слухацької траєкторії і збагачення мистецького світогляду для становлення себе як музиканта.

5. Формує власну слухацьку траєкторію задля збагачення мистецького світогляду та становлення себе як музиканта.

Підходи та принципи навчання. Нормативний зміст модельної навчальної програми базується на принципах національної спрямованості та діяльнісному пізнанні українського мистецтва як значущого, різноманітного та унікального за змістом і формами феномену, на елементах визнаних світових гобойних шкіл (німецької, чеської, польської) та доробку і традиціях української гобойної школи, зокрема львівської гобойної школи як феномену

української духової культури, яка є послідовницею європейських гобойних шкіл. Навчання гобойного звукоутворення засновується на поступовому опануванні способів, прийомів гри, що спираються на базові методичні позиції авторських шкіл. Здатність аналізувати та систематизувати наявний та власний викладацький досвід, документувати результати роботи надає можливість викладачам розробляти авторські методичні підходи в межах освітнього процесу. Розробка методів може ґрунтуватися на принципах цілісності, структурності, функціональної визначеності, зворотного зв'язку, художньо-діяльнісного підходу, педагогічному стимулюванні пізнавального інтересу.

З метою удосконалення навчального процесу в модельній навчальній програмі регламентовано застосування різноманітних за формами та змістом **методів навчання**:

– *формами* – пояснювально-ілюстративного, спонукально-аналітичний, самостійно-творчого;

– *змістовною наповненістю* – слухового, рухового, образно-асоціативного (художнього) тощо.

З огляду на те, що модельна навчальна програма реалізує частину обов'язкових результатів навчання Стандарту початкової музичної освіти, що здобувається одночасно з початковою та базовою середньою освітою (виконавська, музична теоретико-практична, музично-історична компетентності), її зміст пов'язаний із застосуванням під час навчання результатів модельних навчальних програм з таких навчальних предметів: «Сольфеджіо», «Українська музика», «Світова музика». Успішне опанування компетенціями гри на гобої має глибоко інтегруватися з результатами знань, вмінь, навичок, розуміння та ставлення циклу музично-теоретичних предметів.

Модельна навчальна програма включає орієнтовну послідовність досягнення навчальних цілей, вимоги до обов'язкових очікуваних результатів навчання, пропонований зміст навчального предмета, види навчальної діяльності для учнів 5–9 класів з предмета «МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ: ГОБОЙ (ФАХОВИЙ)». Основною формою організації освітнього процесу є індивідуальне заняття у формі *уроку*.

Програму навчального репертуару здобувача освіти слід komponувати з *різностильових творів* (доби Бароко, Класицизму та Романтизму) та творів сучасних композиторів. Рекомендовано включати до програми твори українських композиторів або обробки українського мелосу.

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА

5 КЛАС

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності
Модуль 1		
<p>Володіє навичками виконавської постави корпусу та рук. Демонструє звуковидобування з атакою та без. Використовує правильну аплікатуру. Грає звуки різними тривалостями в діапазоні першої та другої октав, слідкуючи за чіткою атакою та точною інтонацією. Виконує нескладні вправи на з'єднання звуків.</p>	<p>Основні принципи роботи з аплікатурою, володіння диханням, його особливості. Контроль над інтонацією.</p>	<p>Відтворення звуків різної тривалості в межах засвоєного діапазону на основі вправ та гам. Напрацювання гамоподібної техніки. Розбір і аналіз музичного тексту, робота над технічно складними фрагментами, штрихами та якістю звуковидобування.</p>
Модуль 2		
<p>Відтворює на інструменті комплекс вправ. Контролює якість звука під час звуковидобування. Виконує довгі звуки на 4–6 чвертей, слідкуючи за амбушюром, положенням корпусу та рук. Грає вправи на <i>legato</i> інтервалами секунда та терція у висхідному та низхідному русі. Слідкує за чіткою атакою та рівномірним видихом. Дотримується точного співвідношення ритму. Формує звуковисотну точність виконання октав (переходи в межах першої та другої октави). Контролює свободу виконавського апарату. Формує уявлення про можливості сили звуку при дотриманні правильного виконавського дихання.</p>	<p>Опанування прийомами гри на <i>legato</i>, <i>staccato</i>. Робота над диханням, вдихом і видихом. Опрацювання штриха <i>legato</i> та <i>detache</i>. Вдосконалення атаки звука на видиху. Подальша робота над свободою виконавського апарату.</p>	<p>Опанування виконання довгих звуків з контролюванням якості звучання інструмента; вдосконалення виконання <i>legato</i>; відтворення чіткої артикуляції; культури звуковидобування; робота над виконавським диханням; розвиток свободи виконавського апарату; обговорення особливостей нюансів.</p>
Модуль 3		
<p>Грає довгі звуки на 4–6 чвертей (чверть дорівнює 60), слідкуючи за</p>	<p>Вивчення октавних вправ штрихом <i>legato</i> та <i>detache</i>. Опанування прийомами гри на</p>	<p>Вдосконалення виконання довгих звуків; гра октавних вправ;</p>

<p>амбушюром, положенням корпусу та рук. Виконує октавні вправи чвертями на з'єднання першої та другої октави штрихом <i>legato</i> (чверть дорівнює 60). Якісно виконує штрихи <i>detache</i> та <i>legato</i>. Демонструє активність координації пальців. Грає чвертями мажорну гаму без знаків або з одним знаком при ключі до ноти «до» третьої октави в поступовому русі, тризвук з оберненням, доміантовий септакорд (D7) з оберненнями. Використовує штрихи <i>detache</i> та <i>legato</i> під час виконання гам. Володіє в повільному темпі чіткими переходами між нотами першої та другої октави. Демонструє навички читання з листа в рамках навчального репертуару. Виконує нескладні етюди на різні види артикуляції. Має розуміння спільної гри з концертмейстером, демонструє зоровий та слуховий контакт з ним. Знає та дотримується правил поведінки на сцені. Вміє зосереджуватися на виконанні твору. Виконує напам'ять дві різнохарактерні п'єси.</p>	<p><i>legato</i> та <i>detache</i> в різних видах артикуляції. Читання з листа. Принципи взаємодії в роботі з концертмейстером.</p>	<p>виконання та відпрацювання штрихів <i>detache</i> та <i>legato</i>; опанування етюдів у межах засвоєного діапазону; обговорення образної сфери виконуваних творів; розвиток культури звуковидобування; читання нот з листа; вдосконалення навичок гри з концертмейстером; підготовка до академічного концерту. Засвоєння правил поведінки на сцені.</p>
---	---	--

Модуль 4

<p>Виконує октавні вправи чвертями на з'єднання першої, другої октави штрихом <i>legato</i>. Демонструє розуміння форми та складової музичного твору. Грає чвертями та вісіємками мажорну або мінорну гаму. Використовує в гамі</p>	<p>Ускладнення технічних елементів. Зв'язне звуковедення та точна інтонація. Агогіка і динаміка в контексті гри з концертмейстером.</p>	<p>Робота над раціональною поставою та виконавським диханням; Робота над з'єднанням довгих нот в різних регістрах; опрацювання октавних переходів штрихом <i>legato</i>; визначення форми музичного твору (проста</p>
---	---	---

<p>різноманітні штрихи. Демонструє активність та чіткість рухів пальців під час виконання усіх видів переходів між нотами в нижньому та середньому регістрах. Виконує етюди на різні штрихи, ритмічні формули, динамічні відтінки. Контролює якість звуку та точну інтонацію. Читає з листа легкі мелодії в пройдених тональностях. Демонструє навички звуковидобування відповідно до характеру твору. Використовує різну атаку та силу звуку з відповідним тембровим забарвленням. Використовує основні динамічні відтінки, рельєфність фразування, враховуючи стилістичні особливості творів, що виконує з концертмейстером. Впевнено поводить на сцені.</p>		<p>двочастинна, тричастинна, складна тричастинна) та її складові (мотив, речення, період, каданс) на прикладі творів, які вивчає; робота над вдосконаленням виконання штрихів на прикладі гам; опанування ритмічної стабільності; відпрацювання техніки переходів між звуками; демонстрація інтонаційного внутрішнього уявлення; самостійне опанування нового матеріалу; вдосконалення навичок читання нот з листа; розвиток культури звуковидобування та звуковедення; координація виконавських дій з концертмейстером; підготовка до академічного концерту; розвиток музичної пам'яті.</p>
--	--	--

Програмні вимоги до учнів 5 класу: гами до двох знаків (мажорні та мінорні), арпеджіо, тризвуки в тональності до двох знаків, 5–10 етюдів, 6–8 різнохарактерних п'єс.

Приклад програми перевідного іспиту:

1. О. Гречанінов «Вальс».
2. Український народний танець «Обертан», обр. І. Майчика.
3. Т. Альбіноні. Концерт для гобоя ч. 1, ор. VII. No. 6.

6 КЛАС

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності
Модуль 5		
<p>Виконує комплекс вправ для розігрування. Грає довгі звуки на 8–12 чвертей по октавах, слідкує за амбушюром, положенням корпусу та вільними руками. Виконує октавні вправи на</p>	<p>Удосконалення виконання ритмічних малюнків з додаванням і комбінуванням штрихів у вправах. Робота над етюдами різними за складом, характером і фактурою. Слуховий контроль</p>	<p>Опанування комплексом вправ для розігрування; коригування амбушюру та постави рук; вдосконалення звуковидобування та розвиток стійкої інтонації; опанування виконання</p>

<p>з'єднання нот першої, другої та третьої октав чвертями та вісімками; слідкує за якісним звуковидобуванням, чіткою атакою та рівним видихом. Використовує комплекс вправ для розігрування по інтервалах, слідкує за стійкою інтонацією. Використовує штрихи <i>detache, legato</i> та їх комбінації (дві – <i>legato</i>, дві – <i>staccato</i>, по дві – <i>legato</i>), пунктирний ритм, рух тріолями в різних варіантах у мінорній гамі (гармонічний, мелодичний види), тризвук та зменшений септакорд (ЗмVII7) з оберненнями. Дотримується ритмічності та динамічної рівності в середньому темпі при виконанні гама шістнадцятими. Виконує етюди з використанням гамоподібних рухів, арпеджіо, пасажів інтервалами (терції), дотримується штрихів та нюансів. Демонструє навички звуковидобування відповідно до характеру твору. Виконує вправи на формування <i>vibrato</i>, слідкує за опорою звуку, контролює частоту та амплітуду поштовхів пресу.</p>	<p>у самостійній репетиційній роботі. Опрацювання штриха <i>vibrato</i>. Жанрові та стильові особливості програмних творів.</p>	<p>комбінованих штрихів та пунктирного ритму; опанування гамоподібних та арпеджованих пасажів у гамах та етюдах; аналіз використання штрихів та динаміки як засобів створення художнього образу твору; обговорення художніх та структурних особливостей музичних творів; принципи фразування; формування навичок виконання прийому <i>vibrato</i>; підготовка до академічного концерту; розвиток музичної пам'яті.</p>
Модуль 6		
<p>Виконує комплекс вправ для розігрування. Грає довгі звуки на 8–12 чвертей по октавах (чверть дорівнює 60), слідкує за амбушюром, поставою корпусу та рук. Виконує вправи на з'єднання інтервалів</p>	<p>Робота над якістю звуковидобування та інтонацією при виконанні складніших вправ та етюдів. Можливості виконавської інтерпретації музичних творів. Самостійний розбір музичних творів з дотриманням аплікатурних, штрихових та стильових вимог.</p>	<p>Продовження роботи над раціональною поставою та виконавським диханням; опрацювання переходів в інтервалах, з обов'язковим корегуванням інтонації; удосконалення базових навичок виконання штрихів, пунктирного ритму;</p>

<p>у різних регістрах. Контролює та виправляє неточну інтонацію. Використовує штрихи <i>detache, legato</i> та їх комбінації, пунктирний ритм, тріолі в гамі з двома знаками при ключі (мажорній або мінорній). Вдосконалює принцип подвійного <i>staccato</i>. Дотримується в етюдах правильних штрихів та нюансів. Удосконалює виконання гамоподібних та арпеджованих пасажів на базі етюдів у вивчених тональностях. Грає етюди з синкопами та іншими опанованими ритмічними різновидами. Демонструє розуміння побудови музичних фраз та правильно розставляє дихання під час виконання. Відображає відповідний характер твору за допомогою динамічних відтінків (<i>forte, piano</i>), штрихів (<i>detache, legato, staccato</i>), фразування. Використовує опановані засоби виразності для створення художнього образу твору. Передає контрасти співвідношення емоційного стану (зокрема пов'язані з ритмічними відхиленнями та зміною тонального плану). Розуміє особливості побудови твору великої форми (на прикладі твору навчального репертуару).</p>	<p>Формування музичного мислення, ознайомлення зі законами будови музичної форми (мотив, фраза, речення, період, кульмінація). Робота над твором великої форми.</p>	<p>використання подвійного <i>staccato</i> з контролюванням атаки; застосування теоретичних знань у практичній діяльності; використання динамічних відтінків та штрихів для точного відображення характеру твору; обговорювання образної сфери виконуваних творів; пояснення синкопи та інших ритмічних різновидів; пояснення термінології ритмічних відхилень (<i>ritenuto, accelerando</i>) обговорення особливостей та відмінностей побудови творів великої форми (концерт, соната, варіації, рондо); підготовка до академічного концерту, робота з концертмейстером: метроритмічна, інтонаційна, динамічна, темброва та штрихова ідентичність.</p>
Модуль 7		
<p>Використовує комплекс вправ для розігрування. Грає довгі звуки на 8–12 чвертей по октавах, слідкує за поставою корпусу, рук та</p>	<p>Досягнення ритмічної точності при виконанні етюдів різними штрихами. Робота над різними видами мелізмів (форшлагги, морденти,</p>	<p>Укріплення раціональної постанови та виконавського дихання; корегування неякісної інтонації;</p>

<p>амбушюром. Контролює та виправляє неточну інтонацію, дотримується темпової єдності під час виконання гам, арпеджіо, тризвуків з оберненнями, доміантового (D7) з оберненнями. Контролює свободу рухів під час демонстрації технічного матеріалу. Дотримується ритмічної точності та характерності під час роботи над етюдами в помірному темпі вивчених штрихів <i>detache</i>, <i>legato</i>, <i>staccato</i>, подвійне <i>staccato</i>. Відтворює в етюдах форшлаги та трелі, дотримуючись ритмічної стійкості. Грає етюди та п'єси із синкопами та іншими опанованими ритмічними та штриховими різновидами. Дотримується якісного звуку, за потреби його коригує. Демонструє інтонаційну точність, зв'язне звуковедення та скоординованість чіткої атаки та рухів пальців. Чітко артикулює та аналізує інтервали.</p>	<p>трелі). Відтворення якісного звуку на інструменті та вміння коригувати його при помилках в інтонації.</p>	<p>володіння свободою рухів під час виконання технічного матеріалу; відтворення ритмічної точності штрихів у помірному темпі; виконання форшлагів та трелей; дотримання відчуття метроритму під час виконання синкоп; пояснення характеру якісного звукоутворення; фокусування уваги на стабільності інтонації та скоординованості виконавських рухів; вдосконалення музичної пам'яті; розвиток артикуляції та рухливості пальців.</p>
Модуль 8		
<p>Грає довгі звуки на 8–12 чвертей, слідкує за атакою, інтонуванням, амбушюром, поставою корпусу, положенням рук. Виконує октавні з'єднання між нотами першої, другої та третьої октав, виконує чвертями, вісімками, шістнадцятими, слідкує за зв'язним звуковеденням та збалансованою динамікою. Слідкує за</p>	<p>Виконання комплексу вправ для розігрування. Ускладнення ритмічних та штрихових малюнків у вправах та етюдах. Розвиток рухливості пальців. Вдосконалення техніки при виконанні різних штрихів. Контроль над якістю звуку. Дотримання темпової єдності під час виконання гам, арпеджіо тризвуків з оберненнями, арпеджіо</p>	<p>Підготовка до розподілення виконавського дихання та гри на опорі; відтворення збалансованої динаміки між регістрами; фокусування уваги на дотриманні стабільного темпу; вдосконалення ігрових навичок; обговорення художніх та структурних особливостей музичних творів;</p>

<p>скоординованістю виконавського апарату. Якісно виконує штрихи: <i>detache, legato, staccato</i>, комбіновані штрихи (симетричні та асиметричні) у рухливому темпі. Відтворює точно пунктирний ритм. Дотримується основних правил читання з листа (визначення тональності, аплікатури, штрихів, фразування). Демонструє агогіку фразування (цезури, агогічні / смислові наголоси і акценти, <i>rubato</i> як незначне відхилення від основного темпу для досягнення музичної виразності звучання). Демонструє вміння виконувати твори напам'ять шляхом структурування та деталізації музичного твору. Володіє точним ритмічним малюнком. Читає нотний матеріал з листа, точно дотримуючись основних правил. Застосовує різні засоби музичної виразності для донесення до слухача художньо-образного змісту виконуваного музичного твору. Вміє правильно побудувати фразу, володіє агогікою. Розуміє жанрову та стильову особливість виконуваних творів.</p>	<p>септакорду з оберненням. Демонстрація активності та чіткості рухів пальців під час виконання технічного матеріалу.</p> <p>Читання з листа п'єс, мелодій, які знаходяться в межах вивчених мажорних та мінорних тональностей. Застосування технічних та художніх засобів музичної виразності (якісне звуковидобування, зв'язне звуковедення, різну силу звуку, виразність фразування, точність ритму та штрихів, чітку атаку та артикуляцію) під час виконання творів. Відтворення художньо-образних особливостей музичного твору за допомогою засобів виразності (тембрового забарвлення, динаміки, артикуляції).</p>	<p>розвиток музичного мислення, музичної пам'яті, навичок читання з листа; застосування теоретичних знань у практичній діяльності; обговорення засобів виразності та художньо-образних особливостей музичного твору; формування навичок гри перед аудиторією та культури публічного виступу.</p>
---	--	--

Програмні вимоги до учнів 6 класу: гама до трьох знаків (мажорні і мінорні), арпеджіо, хроматична гама, 8 – 10 етюдів, 7 – 10 різнохарактерних п'єс, 2-3 ансамблі, 5 – 7 творів серед яких обов'язково 1 – 2 твори великої форми.

Приклад програми перевідного іспиту:

1. С. Людкевич «Старовинна пісня».
2. В. Храпко «Танець лукавого дідуся».
3. W. Babell. Sonata in G minor.

7 КЛАС

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності
Модуль 9		
<p>Контролює та виправляє неточну інтонацію.</p> <p>Контролює свободу рухів під час вивчення технічного матеріалу.</p> <p>Дотримується ритмічної точності в штриховій техніці та характерності виконання пунктирного ритму, слідкує за чіткою атакою та артикуляцією.</p> <p>Демонструє контрольований амбушюр, інтонаційну точність, зв'язне звуковедення та чітку артикуляцію пальців як наслідок скоординованості виконавського апарату.</p> <p>Застосовує опановані технічні прийоми (стійка інтонація, точність ритму та характерність виконання штрихів, чітка атака та артикуляція, збалансована динаміка) та засоби музичної виразності (зв'язне звуковедення, відповідне темброве забарвлення, виразне фразування, використання прийому <i>vibrato</i>) залежно від жанрово-стильових особливостей твору.</p> <p>Розрізняє та правильно відтворює на інструменті мелізми (трель, форшлаг, мордент).</p>	<p>Поєднання різноманітної штрихової техніки, ритмічні складнощі при чіткій артикуляції у вправах та етюдах.</p> <p>Особливості чіткої атаки звуку при технічних складнощах.</p> <p>Володіння технічними прийомами у творах різних стилів.</p> <p>Основи барокових мелізмів.</p>	<p>Формування виконавського дихання та інтонаційної стійкості;</p> <p>вивчення мінорних та мажорних гам в тональностях з трьома знаками при ключі, арпеджіо трізвуків з оберненнями.</p> <p>Вдосконалення штрихової техніки: <i>detache, legato, staccato</i>.</p> <p>Продовження роботи над розвитком техніки, формування художньо-образного мислення за допомогою засобів музичної виразності для створення художнього образу твору;</p> <p>вивчення техніки виконання мелізмів (трель, форшлаг, мордент).</p>
Модуль 10		
<p>Виконує комплекс вправ для розігрування: довгі ноти, переходи по інтервалам, вправи для покращення технічних навичок.</p> <p>Демонструє в роботі над інструктивним матеріалом ритмічну стабільність,</p>	<p>Ускладнення технічних і ритмічних варіантів виконання в гамах, вправах і етюдах.</p> <p>Ознайомлення зі штрихом <i>glissando</i>.</p> <p>Робота з концертмейстером.</p>	<p>Вдосконалення технічних навичок та якісного звуковидобування;</p> <p>координація рухів у роботі над інструктивним матеріалом;</p> <p>виконання хроматичних гам штрихами <i>detache, legato</i>;</p> <p>робота над формуванням</p>

<p>інтонаційну стійкість, належну чіткість звучання і якісну координацію рухів. Демонструє штрихову техніку, якість звуковидобування, інтонаційну точність. Дотримується аплікатурної дисципліни під час виконання хроматичних послідовностей та хроматичних гам штрихами <i>detache</i>, подвійне <i>staccato</i>, <i>legato</i>. Знає графічне позначення в тексті <i>glissando</i> та правильно відтворює їх на інструменті. Демонструє навички взаємодії, уміння слухати концертмейстера під час виконання творів. Демонструє стабільність виконання гам та етюдів під час технічного заліку.</p>		<p>комунікативних якостей учня, виховання відчуття партнерства з концертмейстером під час вивчення музичних творів; психологічна підготовка до технічного заліку.</p>
---	--	---

Модуль 11

<p>Проявляє ініціативу щодо власної виконавської діяльності. Усвідомлює себе музикантом-виконавцем. Демонструє належну якість звуковедення, виразність фразування, збалансовану динаміку, точність штрихів, вміє слухати та вести мелодичну лінію на основі постійного слухового контролю. Використовує агогіку залежно від стилістичних особливостей твору. Виконує переходи по інтервалах (від секунди до октави та більше октави), застосовує цю навичку в кантиленних творах. Володіє вміннями читання з листа п'єс, що знаходяться в межах вивчених мажорних та мінорних тональностей, у</p>	<p>Ускладнення прийомів дихання і виконання. Застосування засвоєних теоретично-практичних знань та навичок у виконавській діяльності. Володіння агогікою в різних стилях музичних творів. Виконання вправ на <i>vibrato</i>. Застосування штрихів, звукових градацій, темпових змін та образно-емоційних прийомів відповідно до нотного тексту під час виконавства.</p>	<p>Виконує послідовність використання засобів музичної виразності для створення художнього образу твору; робота над якісним звуковеденням під час переходів по інтервалах; читання з листа творів відповідного рівня; відношення до художнього змісту музичних творів під час власного виконання.</p>
---	---	---

помірному темпі, враховуючи ключові знаки, ритмічні формули, штрихи. Демонструє виконання музичних творів з емоційним забарвленням, передає цілісність звучання, розкриває емоційно-смісловий зміст, закладений композитором.		
Модуль 12		
Використовує комплекс вправ для розігрування. Грає довгі звуки на 8 – 12 чвертей по октавах (чверть дорівнює 60), слідкуючи за амбушюром, положенням корпусу та рук у чотирьох динамічних відтінках (<i>forte, piano, crescendo, diminuendo</i>). Демонструє розуміння побудови музичних фраз та правильно розставляє дихання під час виконання. Втілює відповідний характер твору за допомогою динамічних відтінків (<i>forte, piano, mf, mp</i>), а також <i>crescendo, diminuendo, штрихів (detache, legato, staccato)</i> , фразоутворення. Використовує опановані засоби виразності для створення художнього образу твору.	Робота над звуком, інтонацією, рівністю видиху. Удосконалення виконання гам різними штрихами та виконання опанованих інтервалів. Розвиток рухливості язика та пальців при синхронному виконанні. Використання штрихів <i>detache, legato</i> в мажорних та мінорних гамах. Відпрацювання інтервалів секунда, терція, кварта, квінта у мажорних та мінорних гамах. Виконання етюдів на різноманітні види техніки. Читання з листа музичних творів.	Укріплення раціональної постави та виконавського дихання. Удосконалення виконання хроматичної гами в три октави. Удосконалення навичок читання з листа простих творів. Повторення та удосконалення опанованих раніше гам. Підготовка великої форми (частина концерту, сонати) та п'єси до концертного виконання (академконцерту).

Програмні вимоги до учнів 7 класу: гами до трьох знаків (мажорні і мінорні), арпеджіо, хроматична гама, 10–12 етюдів, 8–10 різнохарактерних п'єс, 2–3 ансамблі, 5–7 творів серед яких обов'язково 2–3 твори великої форми.

Приклад програми перевідного іспиту:

1. Дж. Перголезі «Сициліана».
2. Б. Лятошинський «Мелодія».
3. Г. Гендель «Соната ре-мажор».

8 КЛАС

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності
Модуль 13		
Приділяє увагу звуковеденню при з'єднанні	Ускладнення виконання гам до 4-х знаків різними штрихами та	Закріплення раціональної постави та виконавського

<p>інтервалів від секунди до октави та більше октави. Виконує довгі звуки в нюансах <i>forte, piano, crescendo, diminuendo</i>, слідкує за амбушюром, дотримується рівного звуку та інтонаційної стійкості. Грає хроматичну гаму в тональностях у три октави. Демонструє якісне звуковедення. Виконує гамоподібні та арпеджовані пасажі штриховими та ритмічними прийомами. Виконує музичні твори емоційно, демонструє якість звуковедення, виразність фразування, збалансовану динаміку, вміє слухати та вести мелодичну лінію, відчуває кульмінацію твору.</p>	<p>динамічними відтінками. Робота над хроматичною гамою в три октави. Набуття технічних навичок при гри різними штрихами (<i>detache, legato</i>, подвійне <i>staccato</i>) та їх комбінацій. Робота над мажорними та мінорними гаммами в тональностях з 4 знаками при ключі, арпеджію тризвуку з оберненнями, арпеджію септакордів з оберненнями. Контроль за інтонацією під час гри складних інтервалів. Вміння читання з листа творів на різні види техніки. Читання з листа етюдів на різні види техніки та штрихи в тональностях, що вивчаються.</p>	<p>дихання. Вдосконалення виконання довгих звуків різними нюансами; розвиток артикуляції та рухливості пальців; продовження роботи над хроматичними гаммами в тональностях, що вивчаються; вдосконалення штрихової техніки; здійснення слухового контролю за інтонацією та якістю звука; виконання етюдів на різні види техніки; вдосконалення читання з листа етюдів у тональностях, що вивчаються, опанування гамоподібних та арпеджованих пасажів; вдосконалення правильного виконання мелізмів в етюдах та музичних творах, що вивчаються; робота над виразністю фразування та веденням мелодичної лінії, визначення динамічної та смислової кульмінації. Працює над окремими частинами музичного твору для подальшого їх виконання з цілісним сприйняттям, у відповідному стилі та характері.</p>
Модуль 14		
<p>Контролює якість звука та точну інтонацію під час виконання інтервалів. тризвуків з оберненнями, арпеджію септакордів з оберненнями. Виконує хроматичні гами (<i>detache, legato</i>, комбіновані штрихи) у рухливому темпі та тріолями в середньому темпі. Грає етюди на різні види</p>	<p>Принципи роботи над пунктирним ритмом. Ускладнення технічних завдань і опанування ними. Ускладнення творів для читання з листа. Робота над творами з відповідним рівнем складності, дотримуючись основних правил читання нот з листа (визначення тональності, аплікатури, штрихів, фразування,</p>	<p>Вдосконалення виконання довгих звуків у нюансах <i>forte, piano, crescendo, diminuendo</i>; слуховий контроль під час виконання інтервалів; вдосконалення техніки гри на інструменті з чіткою артикуляцією; продовження роботи над хроматичною гаммою в три октави; розвиток вміння швидкого</p>

<p>техніки та штрихів з використанням гамоподібних та арпеджованих пасажів, інтервалів, пунктирного ритму, мелізмів у тональностях, що вивчалися.</p> <p>Відтворює на інструменті мелізми: трелі (короткі, довгі), форшлаги (довгі, короткі).</p> <p>Виконує різні види мордентів (перекреслені, не перекреслені) у творах, що вивчає.</p> <p>Демонструє стабільність виконання гам та етюдів під час технічного заліку.</p> <p>Виконує етюди на різні види техніки.</p>	<p>правильно розставляє дихання).</p>	<p>засвоєння незнайомого нотного тексту;</p> <p>вивчення способів виконання мелізмів: трелі (короткі, довгі), форшлаги (довгі, короткі), морденти (перекреслені, не перекреслені);</p> <p>робота над розвитком навичок музикування з концертмейстером під час виконання музичних творів;</p> <p>психологічна підготовка до технічного заліку.</p>
--	---------------------------------------	---

Модуль 15

<p>Відтворює характер та художній образ музичного твору за допомогою засобів музичної виразності (якість звуковедення, виразність фразування, збалансована динаміка, точність штрихів, вміння слухати та вести мелодичну лінію).</p> <p>Контролює свободу виконання прийому <i>vibrato</i> на основі постійного слухового контролю з різноманітною частотою і амплітудою вібраційних коливань.</p> <p>Самостійно розбирає твори відповідної складності, дотримуючись аплікатурної, штрихової та ритмічної дисципліни.</p> <p>Демонструє власне емоційне ставлення до музичних творів.</p> <p>Концентрується та контролює свій емоційний стан під час виступу.</p> <p>Володіє навичками цілісного виконання вивчених творів.</p>	<p>Характер та художній образ музичного твору за допомогою засобів музичної виразності (якість звуковедення, виразність фразування, збалансована динаміка, точність штрихів, вміння слухати та вести мелодичну лінію).</p>	<p>Виконання довгих звуків з дотриманням інтонаційної стійкості;</p> <p>слуховий контроль під час виконання прийому <i>vibrato</i>;</p> <p>розвиток художньо-образного мислення, розкриття змісту із застосуванням засобів музичної виразності;</p> <p>застосування техніки філірування звука;</p> <p>подальший розвиток навичок самостійного розбору творів та читання з листа;</p> <p>опрацювання сценічної витримки в підготовці до публічного виступу.</p>
---	--	--

Модуль 16

<p>Втілює відповідний характер твору за допомогою динамічних відтінків (<i>forte, piano, mf, mp, crechendo, diminuendo</i>), а також штрихів (<i>detache, legato, staccato</i>, подвійне <i>staccato, tenuto</i>). Грає секунди, терції, кварта, квінти, сексти, септими в гамі фа мінор штрихами <i>detache</i> та <i>legato</i>. Демонструє розуміння побудови музичних фраз та правильно розставляє дихання під час виконання. Використовує опановані засоби виразності для створення художнього образу твору.</p>	<p>Гра хроматичної гами в 3 октави з використання основних штрихів та їх різновидів. Робота над звуком. Розвиток рухливості язика та пальців. Використання різноманітних штрихів у гамах та тризвуках. Гра мажорних гам до п'яти знаків. Опрацювання етюдів на різноманітні види техніки. Робота над гамоподібними та арпеджованими пасажками в мінорних гамах з дотриманням правильної артикуляції, штрихів та нюансів. Читання з листа творів різної складності. Виконання творів великої форми (частин концерту, сонат тощо) та п'єс напам'ять.</p>	<p>Виконання довгих звуків з дотриманням інтонаційного строю. Удосконалення виконання хроматичної гами в три октави штрихами <i>detache, legato</i> та їх комбінаціями. Удосконалення навичок читання з листа творів середньої складності. Повторення та удосконалення опанованих раніше гам. Підготовка великої форми (частина концерту, сонати тощо) та п'єси до концертного виконання (академконцерту, іспиту).</p>
---	--	--

Програмні вимоги до учнів 8 класу: гами до чотирьох знаків (мажорні і мінорні), арпеджіо, хроматична гама, 12–15 етюдів, 8–10 різнохарактерних п'єс, 2–3 ансамблі, 5–7 творів серед яких обов'язково 3–4 твори великої форми, 4–6 творів малої форми (з них два самостійно), 8–10 уривків з оркестрової літератури.

Приклад програми перевідного іспиту:

1. М. Лисенко «Романс».
2. М. Рудой «Наспів».
3. Д. Марчелло «Концерт ре-мінор».

9 КЛАС

Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності
Модуль 17		
<p>Дотримується аплікатурної та метроритмічної дисципліни під час виконання мажорних та мінорних гам в діапазоні трьох октав з 5 знаками при ключі, арпеджіо тризвуків з оберненнями, арпеджіо септакордів з оберненнями. Грає різноманітними ритмічними штрихами. Виконує в гамах інтервали</p>	<p>Робота над виконанням інтервалів з точним інтонаційним відтворенням. Виконання секвенцій. Робота над виконанням різновидів мелізмів.</p>	<p>Закріплення раціональної постави та виконавського дихання; розвиток динаміки під час виконання довгих звуків; робота над виконанням мажорних та мінорних гам, тризвуків, септакордів, інтервалів; розвиток та вдосконалення штрихової техніки, пунктирного ритму;</p>

<p>(секунда, терція, кварта, квінта, секста, септима, октава) у висхідному та низхідному русі різними ритмічними та штриховими варіантами, дотримуючись аплікатурної дисципліни та слухового контролю.</p> <p>Демонструє чітку аплікатурну та інтонаційну дисципліну під час виконання хроматичних гам, використовує в роботі різні штрихи та пунктирний ритм.</p> <p>Визначає різновиди мелізмів, їхнє позначення в нотному тексті і правильно виконує їх, відповідно до стилю і змісту музичного твору.</p> <p>Використовує опановані засоби музичної виразності під час виконання музичного твору (звуковедення, поєднання штрихів, відтворення динамічних відтінків <i>crescendo</i>, <i>diminuendo</i>, рельєфність фразування, <i>vibrato</i>).</p> <p>Володіє сценічною культурою та витримкою.</p>		<p>володіння виконанням інтервалів в гамах та секвенцій по ладовим тризвукам;</p> <p>використання засобів музичної виразності для розкриття змісту художнього твору;</p> <p>подальший розвиток навичок читання з листа творів середньої складності; психологічна підготовка до виступу, виховання сценічної витримки.</p>
Модуль 18		
<p>Використовує опановані засоби музичної виразності під час виконання музичного твору (звуковедення, поєднання штрихів, відтворення динамічних відтінків рельєфність фразування, <i>vibrato</i>).</p> <p>Користується свідомо швидкістю та розподілом видиху під час виконання динамічних відтінків.</p> <p>Демонструє вміння самостійно визначати наявність цезур і кульмінацій.</p> <p>Виразно інтонує і веде</p>	<p>Розширення кола складних інтервалів та ритмічних малюнків.</p> <p>Жанрові та стильові особливості творів.</p> <p>Удосконалення навичок виконання прийому <i>vibrato</i>.</p> <p>Розбір форми творів сонати і рондо-сонати.</p> <p>Ускладнення читання з листа.</p> <p>Самостійний розбір музичних творів з дотриманням аплікатурних, штрихових та стильових вимог.</p> <p>Виконання поліфонічних творів та творів великої форми.</p>	<p>Розвиток слухового контролю під час виконання мажорних та мінорних гам у три октави;</p> <p>розвиток технічних навичок під час виконання мелодичних та «ламаних» інтервалів;</p> <p>використання засобів музичної виразності для розкриття змісту художнього твору;</p> <p>вдосконалення і розвиток навичок використання і виконання динамічних відтінків;</p> <p>робота над фразуванням у музичних творах різних за</p>

<p>мелодичну лінію, враховує жанр, стиль, характер і образний зміст музичного твору, що виконується. Розбирає самостійно твір, етюд, що вивчає. Виконує з листа етюд / легку п'єсу з чітким дотриманням метроритму, інтонації, окремих стильових і музичних моментів. Демонструє стабільність виконання гам та етюдів під час технічного заліку.</p>		<p>жанром, стилем і характером; володіння <i>vibrato</i>; самостійний розбір творів, що вивчаються учнями. читання з листа етюдів та п'єс. Підготовка до технічного заліку.</p>
--	--	---

Модуль 19

<p>Застосовує навички і розуміння використання різної атаки звуку (активна, швидка, чітка, гостра, повільна, м'яка тощо) та артикуляції відповідно до жанру, стилю, характеру музичного твору. Користується навичкою філірування звуку на окремих нотах у мотивах, закінченнях фраз, речень. Демонструє якісну техніку їх виконання, слідує за виконавським диханням, використовує слуховий контроль. Демонструє під час публічного виступу власне розуміння твору, що виконує.</p>	<p>Виконання комплексів вправ на покращення виконавського дихання: довгі ноти, з'єднання інтервалів. Основні музично-теоретичні поняття при виконанні складних вправ, гам та етюдів. Робота з концертмейстером – як важливий етап під час підготовки до виступу на сцені.</p>	<p>Розвиток виконавського дихання та якісної координації виконавського апарату; розвиток слухового контролю під час виконання мажорних та мінорних гам у три октави; удосконалення користування комплексом артикуляційних навичок відповідно до жанру, стилю, характеру музичного твору; філірування звуку окремих нот, у мотивах, закінченнях фраз, речень; подальший розвиток музикування з концертмейстером.</p>
---	---	---

Модуль 20

<p>Застосовує технічні навички в роботі над мажорними та мінорними гамми в діапазоні трьох октав, арпеджіо тризвуків з оберненнями, арпеджіо септакордів з оберненнями, інтервалів, хроматичної гами. Демонструє належну якість звуковидобування та звуковедення, розподілення виконавського дихання, точність штрихів та</p>	<p>Володіє якісним звуковидобуванням. Удосконалення способів виконання мелізматики. Розвиток асоціативного мислення і образної уяви під час роботи над художнім змістом музичного твору. Самостійний розбір та опрацювання програмних музичних творів. Застосування всіх можливих засобів музичної виразності під час виконання музичних творів.</p>	<p>Володіння якісним звуковидобуванням, звуковеденням, розподілення виконавського дихання, філірування звуку, артикуляційних прийомів; розвиток метроритмічної стійкості; вдосконалення виконання мелізмів; розвиток вміння користуватися комплексом набутих навичок: якісного звуковидобування, техніки</p>
---	--	--

<p>артикуляційних прийомів. Дотримується метроритмічної, інтонаційної, аплікатурної дисципліни. Правильно виконує мелізми, відповідно до стилю і змісту твору. Демонструє під час виконання вивчених музичних творів належну якість звуковидобування, техніку штрихів, правильні артикуляційні навички, точне виконання динамічних відтінків. Вміє користуватися прийомом <i>vibrato</i> з різноманітною частотою і амплітудою вібраційних коливань. Музично і виразно розкриває художній зміст творів, що виконуються. Вміє розподіляти увагу та слухати концертмейстера. Володіє навичками узгодження динамічної рівноваги, інтонації, штрихів, кульмінацій, драматургічних особливостей твору.</p>		<p>штрихів, вміння користуватися прийомом <i>vibrato</i>, динамікою у виконанні художніх творів різного стилю; виховання культури гри з концертмейстером як засіб розвитку музичного слуху; робота над розвитком артистизму і сценічної витримки.</p>
---	--	---

Програмні вимоги до учнів 9 класу: гама до чотирьох знаків (мажорні і мінорні), арпеджіо, хроматична гама, 12–15 етюдів, 8–10 різнохарактерних п'єс, 2–3 ансамблі, 5–7 творів серед яких обов'язково 3–4 твори великої форми, 4–6 творів малої форми (з них два самостійно), 8–10 уривків з оркестрової літератури.

Приклад програми перевідного іспиту:

1. S. Verroust «Capriccio».
2. А. Кос-Анатольський «Романс».
3. А. Vivaldi Concerto in la minore.

III. ФОРМИ І ВИДИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Оцінювання має бути зорієнтованим на очікувані результати навчання, ключові компетентності та наскрізні вміння. Вибір форм поточного та підсумкового оцінювання результатів навчання здійснюється залежно від дидактичної мети.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є:

- *поточне;*
- *підсумкове (семестрове (модульне), річне).*

Для моніторингу рівня навчальних досягнень учнів застосовуються **форми поточного та підсумкового контролю.**

Поточний контроль здійснюється викладачем під час навчальних занять (поурочний контроль) та за підсумками досягнень учнів кожного семестру. Контрольні заходи проводяться в першому семестрі навчального року та складаються з *технічного заліку* та *двох академічних концертів*:

- *на технічному заліку* – виконання гам та етюдів;
- *на академічних концертах* – виконання творів навчальної програми.

Критерії оцінювання роботи учня спрямовані на виявлення динаміки процесу координаційно-рухового, емоційного, слухового розвитку та інтелектуального розвитку дитини. У межах академічної свободи педагогічні працівники мистецького ліцею здійснюють вибір *форм, змісту та способу оцінювання* залежно від дидактичної мети і визначають їх у робочих навчальних програмах. Вимірювання результатів навчання учнів здійснюється також через *формувальне оцінювання*, яке допомагає відстежувати особистісний та початковий фаховий розвиток учнів, вибудовувати індивідуальну музично-освітню траєкторію.

Підсумковий контроль здійснюється після завершення кожного навчального року у формі **іспиту**, на якому здійснюється перевірка досягнених учнем результатів та зіставлення їх з конкретними нормативними результатами навчання.

Під час оцінювання виступу учня на підсумковому контрольному заході (іспиті) необхідно враховувати **критерії оцінювання рівня досягнень результатів навчання**:

- оволодіння загальними навичками гри на гобої: правильна постава інструмента, чітка артикуляція та володіння виконавським диханням;
- наявність слухового контролю;
- єдиний гармонічний розвиток технічних і художніх навиків;
- метроритмічні та темпові характеристики твору;
- цілісне виконання музичних творів (відсутність текстових помилок);
- технічний рівень виконання.
- жанрові та штрихові ознаки твору;
- вимогливість до якості звуковидобування;
- виразність виконання музичних творів;
- емоційно-образне виконання твору.

IV. ОСНОВНІ ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НА ЗАВЕРШЕННЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА

Учень демонструє такі навчальні результати:

- має достатньо розвинуту технічну сторону виконання, володіє технікою виконавського дихання, звуковидобування;
- вміє відтворювати різноманітні штрихи (*crescendo, diminuendo, forte, piano, mp, mf, legato, detache, staccato, tenuto*) для точної інтерпретації музичних творів та виконання вимог автора;

- має навички слухового контролю, самостійної роботи над музичними творами різних епох та жанрів;
- знає основні напрями та стилі в музичному мистецтві, має сформовані навички використання отриманих знань на практиці;
- розуміє алгоритм роботи над музичними творами та володіє їхнім правильним застосуванням;
- має навички читання з листа творів середньої складності;
- володіє репертуаром для гобоя та професійною термінологією;
- має навички сценічного виконання як соло, так і у складі ансамблів та оркестру.

ДОДАТОК 1

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ТВОРІВ ДО МОДЕЛЬНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ «МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ: ГОБОЙ (ФАХОВИЙ)» 5–9 КЛАСИ

5 КЛАС

1. Альбіноні Т. Концерт для гобоя ч.1, ор. VII. No. 6.
2. Бах Й. «Менует».
3. Дюссек Я. «Старовинний танець».
4. Людкевич С. «Он, вийду я за ворота».
5. Моцарт В. «Буре».
6. Перголезі Дж. «Пастораль».
7. Січинський Д. «Чи я тобі не казала».
8. Українська народна пісня «Вийшли в поле косарі».
9. Українська народна пісня «Два півники».

6 КЛАС

1. Babel W. Sonata in G minor.
2. Косенко В. «Скерцино».
3. Людкевич С. «Гагілка».
4. Людкевич С. «Старовинна пісня».
5. Россіні Дж. Хор швейцарів з опери «Вільгельм Тель».
6. Храпко В. «Пісня».
7. Храпко В. «Танець лукавого дідуся».
8. Щуровський Ю. «Елегія».

7 КЛАС

1. Бетховен Л. «Адажіо».
2. Вівальді А. Концерт Ля мінор.
3. Гендель Г. «Буре».
4. Гендель Г. «Ларгето».
5. Гендель Г. «Соната Ре мажор».
6. Гендель Г. «Соната», I–II част., ре мажор.
7. Кореллі А. – Барбіроллі Дж. «Концерт Фа мажор».
8. Косенко В. «Мазурка».
9. Лятошинський Б. «Мелодія».
10. Моцарт В. «Німецький танець».
11. Перголезі Дж. «Сиціліана».
12. Щуровський Ю. «Рондо».

8 КЛАС

1. Альбіноні Т. Концерт Сі бемоль мажор.
2. Бах Й. – Гуно Ш. «Аве Марія».
3. Бах Й. «Аріозо» з кантати №156.

4. Зноско-Боровський О. «Гуцульська пісня».
5. Кос-Анатольський А. «Танець Марічки».
6. Лисенко М. «Романс».
7. Лятошинський Б. «Мелодія».
8. Марчелло Д. «Концерт Ре-мінор».
9. Рудой М. «Наспів».
10. Шуберт Ф. «Аве Марія».
11. Щуровський Ю. «Світанок».

9 КЛАС

1. Verroust S. «Capriccio».
2. Vivaldi A. Concerto in la minore.
3. Бах Б. – Марчелло І. Концерт, I частина.
4. Вівальді А. Концерт До мажор.
5. Вівальді А. Концерт Ре мінор.
6. Гайдн Й. «Концерт» до мажор I або II–III частини.
7. Гендель Г. Концерт Сі бемоль мажор.
8. Кос-Анатольський А. «Романс».
9. Чімароза Д. Концерт.
10. Шопен Ф. «Мазурка».
11. Шуман Р. «Три романси».

ДОДАТОК 2

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ ПОСІБНИКІВ ДО МОДЕЛЬНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ «МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ: ГОБОЙ (ФАХОВИЙ)» 5–9 КЛАСИ

5 КЛАС

1. Закопець М. Гобой : 3 клас. Київ : Музична Україна, 1978. 50 с.

6 КЛАС

1. Hinke. Elementary method for oboe. Leipzig : Edition Peters. No. 2418. 38 p.
2. Закопець М. Гобой 4 : клас. Київ : Музична Україна, 1980. 45 с.

7 КЛАС

1. Hinke. Elementary method for oboe. Leipzig : Edition Peters. No. 2418. 38 p.
2. Закопець М. Гобой : 5 клас. 1–2 ч. Київ : Музична Україна, 1981–1985. 48 с.

8 КЛАС

1. Wiedemann L. 45 Etüden für Oboe. Leipzig : Edition Breitkopf. No. 1717, 1973. 37 p.
2. Безгулий О. Щоденні вправи гобоїста. Київ : Музична Україна, 1974. 66 с.
3. Закопець М., Цайтц В. Українська музика для гобоя та фортепіано. Снятин : Музичне видавництво «В. Лазаренко», 2004. 200 с.

9 КЛАС

1. Wiedemann L. 45 Etüden für Oboe. Leipzig : Edition Breitkopf. No. 1717, 1973. p. 37.
2. Закопець М. Гобой : 1 курс музичних училищ. Учебний репертуар, клавір з додатком партії гобоя. Київ : Музична Україна, 1987. 49 с.
3. Закопець М., Цайтц В. Українська музика для гобоя та фортепіано. Снятин : Музичне видавництво «В. Лазаренко», 2004. 200 с.